

SINIFTA MOTİVASYON YÖNELİMLERİ ÖLÇEĞİ GEÇERLİK VE
GÜVENİRLİK ÇALIŞMASI⁽¹⁾A STUDY OF VALIDITY AND RELIABILITY FOR THE SCALE OF
MOTIVATIONAL ORIENTATIONS IN THE CLASSROOMÖznur Tulunay¹ ATEŞ, Bekir BULUÇ²¹ Çaydüzü İlkokulu, Bartın / Türkiye² Gazi Üniversitesi, Eğitim Fakültesi, Sınıf Öğretmenliği Bölümü, Ankara / Türkiye

Öz: Bu araştırmanın amacı Lepper, Corpus ve Iyengar (2005) tarafından geliştirilen Sınıfta Motivasyon Yönelimleri Ölçeğinin Türk kültürüne uyarlanmasıdır. Araştırmanın çalışma grubunu 2013-2014 eğitim öğretim yılında Bartın ilinde 9 ortaokulda 8. sınıfta öğrenim gören, 561 öğrenci oluşturmaktadır. Araştırmada okullar ve öğrenciler random tekniği ile belirlenmiştir. Ölçeğin kapsam ve görünüş geçerliliği için uzman görüşüne başvurulmuş, ölçümlerden yapılan yorumların yapı geçerliliği için Açıklayıcı Faktör Analizi (AFA) ve Doğrulamalı Faktör Analizi (DFA) uygulanmıştır. Ölçeğin güvenilirliği için alt-üst grup ortalamaları farkına dayalı madde analizi yapılmış, Cronbach Alpha ve Spearman Brown iki yarı test korelasyonu değerleri hesaplanmıştır. Araştırmada, Cronbach Alpha iç tutarlık katsayısı ölçeğin tümü için .85, içsel motivasyon için .88, dışsal motivasyon için .84 olarak elde edilmiştir. Yapılan analizler sonucunda, Sınıfta Motivasyon Yönelimleri Ölçeğinin araştırmacılar ve eğitimciler tarafından kullanılabilir ve güvenilir ve geçerli bir ölçme aracı olduğu düşünülmektedir.

Anahtar Kelimeler: Sınıfta Motivasyon Yönelimi, Geçerlik, Güvenirlik, Doğrulamalı Faktör Analizi

Abstract: The objective of this study is the adaptation of the Scale of Motivational Orientations in the Classroom developed by Lepper, Corpus and Iyengar (2005) to the Turkish culture. The study group of the research consists of 561 students of the 8th year in 9 secondary schools in the Bartın province during the education year of 2013-2014. Schools and students in the study were determined by random technique. Expert opinion was asked for the scope and face validity of the scale and Exploratory Factor Analysis (AFA) and Confirmatory Factor Analysis (DFA) were applied for the construct validity of the interpretations from scales. Item analysis was made based on the difference of lower group and upper group averages for the reliability of the scale and two split half test correlation values of Cronbach's Alpha and Spearman Brown were calculated. Cronbach's Alpha internal consistency coefficient was found to be .85 for all of the scale, .88 for intrinsic motivation and .84 for extrinsic motivation. As a result of the analyses, it is believed that the Scale of Motivational Orientations in the Classroom is a reliable and valid measurement tool which can be used by researchers and educators.

Key Words: Motivational Orientations in the Classroom, Validity, Reliability, Confirmatory Factor Analysis.

Doi: 10.17359/ACED.2015611165

(1) *Sorumlu Yazar: Öznur TOLUNAY ATEŞ, Çaydüzü İlkokulu Bartın/Türkiye oznurtulunayates@gmail.com Geliş Tarihi / Received: 15.02.2015 Kabul Tarihi/ Accepted: 20.06.2015 Makalenin Türü: Type of article (Araştırma – Uygulama / Research -Application) Çıkar Çatışması / Conflict of Interest: Yok / None “Etik Kurul Raporu Yok – None of Ethics Committee”*

ACED

www.aceddergisi.com

Uluslararası Aile Çocuk ve Eğitim Dergisi

Mayıs / Haziran / Temmuz / Ağustos İlkbahar Yaz Dönemi Sayı:6 Yıl: 2015

International Journal of Family, Child and Education

May / June / July / August Spring Summer Issue: 6 Year: 2015

ID: 75 K: 107

ISSN Print: 2148-3922 / Online: 2148-3973

(ISO 9001-2008 Belge No: 12879 & ISO 14001-2004 Belge No: 12880)

Marka Patent - Trademark Patent

(2015/03937-2015-GE-17282)

1. GİRİŞ

Başarı ve mutluluğun ortak noktasında bulunan motivasyon, eğitimde ve sınıf yönetiminde önemli bir kavramdır. Öğrenme motivasyonu olmadan performans ve öğrenme yeteneği hakkında konuşulamaz. Öğrencilerde olumlu performans elde etmek için en önemli unsur eğitim sürecinde yer alan insan kaynağının niteliğidir (Iordache, 2014). Bu nedenle, öğrenci niteliklerini geliştirmenin ve öğrenci ile ilgili her konuya gerekli özenin gösterilmesinin eğitim ve öğretim faaliyetlerine önemli katkı sağlaması beklenir.

Türk Dil Kurumu sözlüğüne göre motivasyon, isteklendirme ve güdüleme anlamına gelmektedir (TDK, 2013). Mullins (2006) ise motivasyonu, bireyin bazı hedeflere ulaşmak, beklentilerini veya ihtiyaçlarını karşılamak için kullandığı hareket ettirici güç olarak tanımlamaktadır. Motivasyon sıklıkla öğrenme ile de ilişkilendirilen bir kavramdır (Brooks, 2003). Özellikle bilişsel öğrenme kuramında içsel ve dışsal motivasyondan sıkça bahsedilmekte, motivasyonunun davranışçılıktaki gibi dışsal değil, içsel etkenlere bağlı olduğu düşüncesi savunulmaktadır (Tulunay Ateş, 2014). Sosyal öğrenme kuramı ise, bireyin davranışı yapmak için motive olmasını gözlem yoluyla öğrenme sürecinin aşaması olduğunu belirtmektedir (Ulusoy, 2002).

Motivasyonun 1930'lu yıllardan itibaren öğrenme kuramlarının içinden çıkarılıp ayrı bir çalışma alanı haline geldiği görülmektedir (Açıkgöz, 1996).

Bu bağlamda motivasyonda etkili olan faktörlerin dışsal ve içsel olmak üzere iki bakış açısına dayandığı görülmektedir. Dışsal motivasyonda birey dışsal faktörler tarafından motive edilir. İçsel motivasyonda ise sosyal ve parasal yararlar elde etmesi kadar, kendi amaçlarını gerçekleştirmek için içsel olarak motive olma ön plana çıkmaktadır (Basset-Jones & Llyod, 2005). İçsel motivasyonlu insanlar belirli ödüllere ya da diğer dışsal şeylerle ilgilenmezler, görev performansı onlar için ödüdür (Schunk, Pintrich & Meece, 2007). Dışsal olarak motive olan bireyler ise, içsellersin aksine kolayca etkilenen insanlardır. Dışsal başvuru dikkat, beklenti ve başkalarını hesaba katma gibi basit duygu yapılarını oluşturur (Merlevede, Bridoux, & Vandamme, 2006).

Lumsden'e göre (1999: 9-10) öğrencilerin öğrenmeyi sürdürmelerindeki neden içten ve dıştan yönelim olabilmektedir. İçsel motivasyonlu öğrenciler öğrenmeyi anlam ve değer taşıyan bir süreç olarak algırlar. Öğrencilerin öğrenmesinde içsel motivasyonu aşlamak öğretmenin sınıf içi etkinlikleriyle mümkündür. Öğrenmede dıştan yönelimli olan öğrenciler okulla ilgili görev ve ödevleri bir çeşit ödül peşinde oldukları için yerine getirmektedir. Hilker (1993) ise araştırmasında; öğrencilerin motivasyon yönelimlerinin değişebileceğini, motivasyon stratejilerinin her öğrencide aynı şekilde işe yaramayacağını, dışsal motivasyonun daha kalabalık sınıflara uygulandığında olumlu sonuçlar alınabildiğini belirtmektedir.

ACED

www.aceddergisi.com

Uluslararası Aile Çocuk ve Eğitim Dergisi

Mayıs / Haziran / Temmuz / Ağustos İlkbahar Yaz Dönemi Sayı:6 Yıl: 2015

International Journal of Family, Child and Education

May / June / July / August Spring Summer Issue: 6 Year: 2015

ID: 75 K: 107

ISSN Print: 2148-3922 / Online: 2148-3973

(ISO 9001-2008 Belge No: 12879 & ISO 14001-2004 Belge No: 12880)

Marka Patent - Trademark Patent

(2015/03937-2015-GE-17282)

Yapılan son araştırmalar üniversite öğrencilerinin güçlü dışsal öğelere sahip performans amaçları olduğunda pozitif başarı sonuçları gösterebileceğini, fakat böyle bir uyumun ilkökul ve ortaokul öğrencilerinde daha az olacağını göstermektedir (Lepper, vd., 2005). İçsel olarak motive olmuş bir kişi, dışsal dürtüler, baskılar ya da ödüllerden çok, eğlenme ya da istediği için harekete geçer. İçsel motivasyon ilk kez hayvan davranışlarıyla ilgili deneysel çalışmalarda ortaya atılmıştır. Bu deneylerde birçok organizmanın pekiştirici ya da ödül olmadığında bile araştırma, oyun ve merak uyandıran davranışlara katıldığı gözlenmiştir (Deci & Ryan, 2002). İçsel motivasyon gerçekten önemli bir motivasyon tipi olmasına rağmen, insanların yaptığı aktivitelerin çoğu içsel motivasyonla gerçekleşmemektedir. Bu özellikle erken çocukluktan sonra söz konusudur. Doğduğu andan itibaren sağlıklı bir insan, aktif, meraklı, araştırmacı ve oyuncudur. Her yerde ve her zaman öğrenmeye ve keşfetmeye hazırdır. Bunu yapmak için dıştan gelen bir güdüye ihtiyaç duymaz. Çünkü ilerleyen yaşlarda içsel motivasyon, sosyal talepler ve roller tarafından kısıtlanabilmektedir. (Ryan & Deci, 2000).

Yüksek motivasyona sahip olmak sınıf içi faaliyetlerde daha fazla görev almayı ve daha fazla çaba göstermeyi etkilemektedir. Bu nedenle motivasyon öğrenmeyi ve başarıyı etkileyen önemli etkenlerden biridir (Wolters & Rosenthal, 2000). Yapılan birçok çalışma özellikle içsel motivasyon ve akademik başarı arasında pozitif

yönde ilişki olduğunu göstermiştir (Harter & Connel, 1984; Lepper vd, 2005). Akbaba ve Aktaş (2005) yaptıkları araştırmada içsel olarak motive olan öğrencilerin diğerlerine kıyasla planlı ders çalışma, çalışma programı hazırlama ve verimli ders çalışma yöntemlerini bilme, ders çalışmaları konusunda ailelerinden daha az uyarı alma, derslerde kendilerini daha yeterli hissetme konularında kendilerini daha yeterli gördüklerini ortaya çıkarmıştır.

Lepper ve arkadaşları (2005) geliştirdikleri motivasyon yönelimleri ölçeğinde içsel ve dışsal motivasyonu zıt kutuplar olarak değerlendirmeyerek, birbirinden bağımsız olarak ele almıştır. Ölçek bu özelliğiyle motivasyonla ilgili diğer ölçeklerden ayrılmaktadır. Ölçekte dışsal motivasyon içinde yer alan kolay iş, hoşlanılan öğretmen ve öğretmen bağımlılığı motivasyonda dışsal etkileri içerirken, içsel motivasyon içinde yer alan meydan okuma, merak, bağımsız ustalık bireyin kendi isteğiyle ilgili etkenleri içermektedir. Araştırmacılar yaptıkları araştırmada öğrencilerin sınıf seviyesi arttıkça içsel motivasyonlarının arttığını, akademik sonuçlarla içsel motivasyon arasında pozitif korelasyonun beklenen bir durum olduğunu belirtmiştir. Çünkü, çocukların okulda çalışmanın üstesinden gelebilme (bağımsız ustalık kazanma), meydan okuma arayışında olma, okul ödevlerine karşı meraklı ve ilgili olma konusunda iyi performans göstermesi şaşırtıcı bir durum değildir. Ayrıca araştırmacılar, akademik verilerle dışsal motivasyon arasında

ACED

www.aceddergisi.com

Uluslararası Aile Çocuk ve Eğitim Dergisi

Mayıs / Haziran / Temmuz / Ağustos İlkbahar Yaz Dönemi Sayı:6 Yıl: 2015

International Journal of Family, Child and Education

May / June / July / August Spring Summer Issue: 6 Year: 2015

ID: 75 K: 107

ISSN Print: 2148-3922 / Online: 2148-3973

(ISO 9001-2008 Belge No: 12879 & ISO 14001-2004 Belge No: 12880)

Marka Patent - Trademark Patent

(2015/03937-2015-GE-17282)

bulunan negatif korelasyona cinsiyet ya da etnik kimliğin neden olduğunu belirtmiştir.

Özellikle çocukluk ve gençlik dönemi bireyin; kendini tanıma ve yönetme konusunda yeterli bilgi ve donanıma sahip olmadığı bir dönemdir. Bu nedenle bu yaş grubundaki öğrenciler yaşadıkları duygusal, sosyal ve bilişsel problemlerinin farkına varmakta, sorunlarını doğru şekilde çözmekte zorlanmaktadır. Ayrıca, ilköğretim ve ortaokula denk gelen bu dönemde öğrenciler nasıl çalışacaklarını ve motivasyonlarını artırmak için ne yapmaları gerektiğini bilememektedir. Uzbaş'ın (2009) yaptığı araştırma sonuçları öğrenciler için motivasyonun taşıdığı önemi göstermektedir. Yapılan araştırmada ilköğretim ve ortaöğretim okullarında görev yapan psikolojik danışmanlar öğrencilerin en önemli probleminin sınav kaygısı ve motivasyon sorunları olduğunu belirtmiştir.

Eğitim ve öğretimin ilk ve temel uygulama alanı olan sınıflar, öğrencilere toplumsal değerlerin ve olumlu davranışların kazandırıldığı, öğrencilerin bilgi beceri ve yeteneklerinin geliştirildiği, bilişsel, sosyal ve duygusal donanımlarının artırıldığı yerlerdir. Bu nedenle eğitim öğretimin amacına ulaşmasında, planlı, programlı etkinliklerinin sürdürülmesinde, öğrenci başarı ve motivasyonunu artırmada öğretmenler ve sınıf yönetimi büyük önem taşır. Öğretmenler, öğrenmeyi kolaylaştırıcı bir sınıf yapısı oluşturmak zorundadır. Öğretmenlerin, bunu gerçekleştirebilmesi ise öğrencilerin bireysel ve grupsal ihtiyaçları çok iyi tanınmasına bağlıdır (Çelik, 2002).

Birçok araştırmacı tarafından motivasyonun öğrenme başarısını etkileyen önemli bir faktör olduğu vurgulanmıştır (Ames, 1992). Yapılan araştırmaların, öğrencilerin motivasyon yönetimlerinin başarı ile ilişkili olduğunu (Eggen & Kauchak, 1997; Meyer vd, 2009), motivasyonel inançlar ve başarı arasındaki ilişkilerin birlikte ele alınmasının önemli olduğunu (Yıldırım, 2011), sınıftaki öğrenme ortamının yaratıcılığa doğrudan ve dolaylı etkisi olduğunu (Lin & Wong, 2013), göstermesine rağmen motivasyondan, okul ortamlarında nasıl yararlanılması gerektiği konusunda bilgi eksikliği bulunduğu ve motivasyona yeterli önemin verilmediği söylenebilir.

Okullarda motivasyonun ihmal edilmesi öğretimin başarısız olması ve istenilen düzeyde olmamasının önemli bir nedeni (Spitzer, 1996), öğrencilerin bir derse katılmak için motivasyonlarının olmayışı ise sınıfın önemli bir problemidir (Eryılmaz, 2013). Okullarda içsel ve dışsal motivasyonun ikisi de önemlidir. Öğretmen bu iki yöntemi dengeli bir şekilde kullanmalıdır (Öncü, 2001). Bu nedenle, Türk Eğitim sistemindeki okullarda uygulanabilecek motivasyon ile ilgili bir ölçeğin geliştirilmesi önemli görülmüştür.

1.1. Araştırmanın Amacı

Bu araştırmanın amacı Lepper, Corpus ve Iyengar (2005) tarafından geliştirilen Sınıfta Motivasyon Yönelimleri Ölçeğini Türkçeye uyarlamaktır.

ACED

www.aceddergisi.com

Uluslararası Aile Çocuk ve Eğitim Dergisi

Mayıs / Haziran / Temmuz / Ağustos İlkbahar Yaz Dönemi Sayı:6 Yıl: 2015

International Journal of Family, Child and Education

May / June / July / August Spring Summer Issue: 6 Year: 2015

ID: 75 K: 107

ISSN Print: 2148-3922 / Online: 2148-3973

(ISO 9001-2008 Belge No: 12879 & ISO 14001-2004 Belge No: 12880)

Marka Patent - Trademark Patent

(2015/03937-2015-GE-17282)

2. YÖNTEM

2.1 Çalışma Grubu

Bartın İl Milli Eğitim Müdürlüğünden alınan bilgilere göre 2013-2014 eğitim öğretim yılında merkeze bağlı 31 resmi ortaokulda 1125 erkek, 846 kız toplamda 1971 öğrenci öğrenim görmektedir. Araştırmanın çalışma grubu olan okullar ve öğrenciler random tekniği ile belirlenmiştir. Bu amaçla belirlenen 9 ortaokulda öğrenim gören, yaşları 13-15 arasında değişen 8. sınıf öğrencilerine Sınıfta Motivasyon Yönelimleri ölçeği ve kişisel bilgi formu uygulanmıştır. Çalışma grubundaki öğrencilerin 244'ü kız (% 43,5) 317 si erkek (% 56,5) olmak üzere toplam 561 kişidir. Öğrencilerin annelerinin eğitim düzeyi incelendiğinde; 272 sinin (% 48,5) ilkokul, 150 sinin (% 26,7) ortaokul, 100 ünün (% 17,8) lise, 36 sınıfın (% 6,4) üniversite, 3 ünün (% 0,5) lisansüstü eğitim olduğu görülmektedir. Babalarının eğitim düzeyi ise; 161 inin (% 28,7) ilkokul, 136 sınıfın (% 24,2) ortaokul, 167 sinin (% 29,8) lise, 89 unun (% 15,9) üniversite, 8 inin (% 1,4) lisansüstü eğitim şeklindedir. Ailelerinin aylık gelir düzeyi; 500 ve altı olan 36 (% 6,4), 501- 1500 arasında olan 225 (% 40,1), 1501-2500 arasında olan 159 (%28,3), 2501-3500 arasında olan 95 (% 16,9), 3501 ve üstünde olan 46 (% 8,2) öğrenci bulunmaktadır. Araştırma grubundaki öğrencilerden kardeşi olmayanlar 59 (% 10,5), 1 kardeşi olanlar 228 (% 40,6), 2 kardeşi olanlar 161 (% 28,7), 3 kardeşi olanlar 86 (% 15,3), 4 ve daha fazla kardeşi olanlar 27 (% 4,8) dir. Öğrencilerin 41 inin (%

7,3) ünün anne babası boşanmış, 520 sinin (% 92,7) sinin birliktedir.

2.2. Sınıfta Motivasyon Yönelimleri Ölçeği

Sınıfta Motivasyon Yönelimleri Ölçeği, Lepper, Corpus ve Iyengar (2005) tarafından öğrencilerin sınıf içi motivasyon yönelimlerini belirlemek amacıyla geliştirilen ve 30 maddeden oluşan bir ölçektir. Araştırmacılar, ölçeğin geliştirilmesinde Harter (1981) tarafından geliştirilen ölçekten yola çıkarak yeni bir uyarlama çalışması yapmışlardır. Ölçek geliştirme çalışmaları Amerika Birleşik Devletleri, California eyaletinin San Francisco şehrinde bulunan iki resmi okulda öğrenim gören, üçüncü ve sekizinci sınıflara devam eden 797 öğrenci üzerinde yapmışlardır. Sınıfta Motivasyon Yönelimleri Ölçeği içsel ve dışsal motivasyon olmak üzere iki ölçekten oluşmaktadır. İçsel motivasyon; meydan okuma, merak, bağımsız ustalık alt boyutlarından oluşmaktadır. Dışsal motivasyon ise; kolay iş, hoşlanılan öğretmen, öğretmen bağımlılığı alt boyutlarından oluşmaktadır. Ölçekte içsel motivasyonda 17, dışsal motivasyonda ise 13 madde bulunmaktadır. Ölçek 1 ile 5 arasında değer alan maddelerden oluşan beşli Likert tipinde bir ölçektir. Uygulayıcılar için cevap seçenekleri; hiç bana uygun değil, biraz bana uygun, bana uygun, çoğunlukla bana uygun, kesinlikle bana uygun şeklindedir. Ölçeğin alt boyutlarında alınan puanın yüksekliği motivasyon yöneliminin yüksekliğine işaret etmektedir.

ACED

www.aceddergisi.com

Uluslararası Aile Çocuk ve Eğitim Dergisi

Mayıs / Haziran / Temmuz / Ağustos İlkbahar Yaz Dönemi Sayı:6 Yıl: 2015

International Journal of Family, Child and Education

May / June / July / August Spring Summer Issue: 6 Year: 2015

ID: 75 K: 107

ISSN Print: 2148-3922 / Online: 2148-3973

(ISO 9001-2008 Belge No: 12879 & ISO 14001-2004 Belge No: 12880)

Marka Patent - Trademark Patent

(2015/03937-2015-GE-17282)

Yapılan bu çalışmada ölçeğin içsel motivasyon alt boyutunun Cronbach Alpha güvenirlik katsayısının .90, dışsal motivasyon alt boyutunun Cronbach Alpha güvenirlik katsayısının ise .78 olduğu görülmüştür. Çalışmada ayrıca katılımcı grubu daha iyi betimleyebilmek amacıyla tüm katılımcılara cinsiyet, anne ve baba eğitim düzeyi, ailenin aylık geliri, kardeş sayısı, anne babanın birlikte ya da ayrı olması gibi temel demografik bilgileri içeren bir anket formu uygulanmış, elde edilen veriler çalışma grubunun betimlenmesinde ayrıntılı şekilde sunulmuştur.

2.3. Veri Analizi ve İşlem

Sınıfta Motivasyon Yönelimleri Ölçeğinin Türkçe uyarlama çalışması için öncelikle ölçeği geliştiren Lepper, Corpus ve Iyengar'dan (2005) elektronik posta yoluyla gerekli izin alınmıştır. Ölçeğin uyarlama sürecinde ilk adım dil geçerliliğinin sağlanmasıdır. Dil geçerliliğinin sağlanması için araştırmacılar tarafından Türkçeye çevrilen ölçme aracı ve İngilizce orijinali üç İngilizce öğretmenine verilerek yorumları alınmıştır. Daha sonra çeviri çalışmalarının alanında uzman üç psikolog tarafından incelenmesi sağlanarak, anlam ve içerik yönünden değerlendirmeleri alınmıştır. Ardından ölçeğin bir Türk Dili Edebiyatı uzmanı tarafından dil bilgisi ve anlaşılabilirlik açısından değerlendirilmesi yapılmıştır. Yapılan önerilerden yola çıkarak gerekli değişiklikler ve düzenlemeler yapılmıştır. Elde edilen deneme formunun anlaşılabilirliğini test etmek için araştırma grubuna benzer bir gruba ölçme aracı uygulanmış ve elde edilen veriler

doğrultusunda yeni düzenlemeler yapılmıştır. Bu süreçten sonra, Sınıfta Motivasyon Yönelimleri Ölçeğinin geçerlik ve güvenirlik çalışmaları yapılmıştır. Ölçeğin Türk öğrencilerden elde edilen puanların oluşturduğu faktör yapısını incelemek amacıyla açımlayıcı faktör analizi (exploratory factor analysis) ve özgün ölçeğin geliştirilmesindeki yaklaşıma ve uzman görüşü desteği alınarak yapılan çalışmaya uygun olarak da doğrulayıcı faktör analizi (confirmatory factor analysis) kullanılmıştır. Böylece ölçeğin yapı geçerliliği iki farklı faktör analizi çalışması ile incelenmiştir. Güvenirlik çalışması için ise iç tutarlık (Cronbach Alpha), Spearman-Brown testin eşit yarıları arasındaki korelasyonu, maddelerin her birinin üst % 27 ve alt % 27' lik gruplar arasındaki farkı ortaya koyup koymadığını test etmek için bağımsız gruplar t testi kullanılmıştır. Son olarak, verilere faktör analizi uygulanabilmesi için Kaiser-Meyer-Olkin (KMO) ve Barlett testleri ile Temel Bileşenler Faktör Analizine uygunluğu açısından incelenmiştir.

Verilerin analizinde Spss 16.0, Lisrel 8.80 paket programları kullanılmıştır. Araştırmada toplanan veriler bilgisayar ortamına aktarıldıktan sonra eksik veri, uç değer, normallik, doğrusallık analizleri yapılmıştır. Bu incelemeler ışığında veri setinin normalliğini etkileyeceği düşünülen 8 kişiye ait form verilerden çıkarılmıştır. Ölçeğin Türk kültüründe model uyumu Doğrulayıcı Faktör Analizi (DFA) ile incelenmiştir. DFA da çoklu uyum indeksleri (X^2 , sd, X^2/sd , RMSEA, CFI,

ACED

www.aceddergisi.com

Uluslararası Aile Çocuk ve Eğitim Dergisi

Mayıs / Haziran / Temmuz / Ağustos İlkbahar Yaz Dönemi Sayı:6 Yıl: 2015

International Journal of Family, Child and Education

May / June / July / August Spring Summer Issue: 6 Year: 2015

ID: 75 K: 107

ISSN Print: 2148-3922 / Online: 2148-3973

(ISO 9001-2008 Belge No: 12879 & ISO 14001-2004 Belge No: 12880)

Marka Patent - Trademark Patent

(2015/03937-2015-GE-17282)

GFI, AGFI, SRMR, NFI) kullanılmıştır. DFA da; $X^2/sd \leq 3$, $RMSEA \leq .05$, CFI ve NFI için $\geq .90$, $AGFI, \geq .95$, $SRMR \leq .05$ mükemmel uyum sınırı olarak kabul edilmiştir (Çokluk, Şekercioğlu ve Büyüköztürk, 2012: 271).

3. BULGULAR

Araştırmanın bu bölümünde, Sınıfta Motivasyon Yönelimleri Ölçeğinin geçerlik ve güvenilirliğine yönelik olarak elde edilen bulgulara yer verilmiştir. Öncelikle veri setinin çok değişkenli istatistikler için uygun olup olmadığı incelenmiştir. KMO örneklem yeterliği istatistiği sonuçları, maddeler arası korelasyonların faktör analizine uygunluğunu göstermiştir (KMO= 0,88). Ayrıca Barlett Küresellik Testi sonucuna göre de maddeler arasında faktör analizi yapmaya yeterli düzeyde ilişki vardır ($c^2 = 4229,21$; $p < 0,001$).

3.1. Yapı Geçerliliği

3.1.1. Doğrulayıcı Faktör Analizi (DFA)

Özgün ölçeğin geçerlik çalışmalarında belirtilen ve alan uzmanlarınca da kabul gören ölçeğin özgün faktör yapısı doğrulayıcı faktör analizi ile de sınanmıştır. İlk olarak ölçekte belirtilen altı gizil değişkenli model için uyum istatistikleri hesaplanmıştır. Bu analize ilişkin birinci ve ikinci düzey DFA sonuçları içsel ve dışsal motivasyon ölçekleri için ayrı olarak ele alınmıştır. Dışsal motivasyona ilişkin birinci düzey DFA uygulaması Şekil 1’de, dışsal motivasyona ilişkin ikinci düzey DFA uygulaması ise Şekil 2’de, Doğrulayıcı Faktör Analizi Uyum Değerleri Tablo 2’de, DFA sonucunda elde edilen t değerleri ise, Tablo 3’de verilmiştir.

ACED

www.aceddergisi.com

Uluslararası Aile Çocuk ve Eğitim Dergisi

Mayıs / Haziran / Temmuz / Ağustos İlkbahar Yaz Dönemi Sayı:6 Yıl: 2015

International Journal of Family, Child and Education

May / June / July / August Spring Summer Issue: 6 Year: 2015

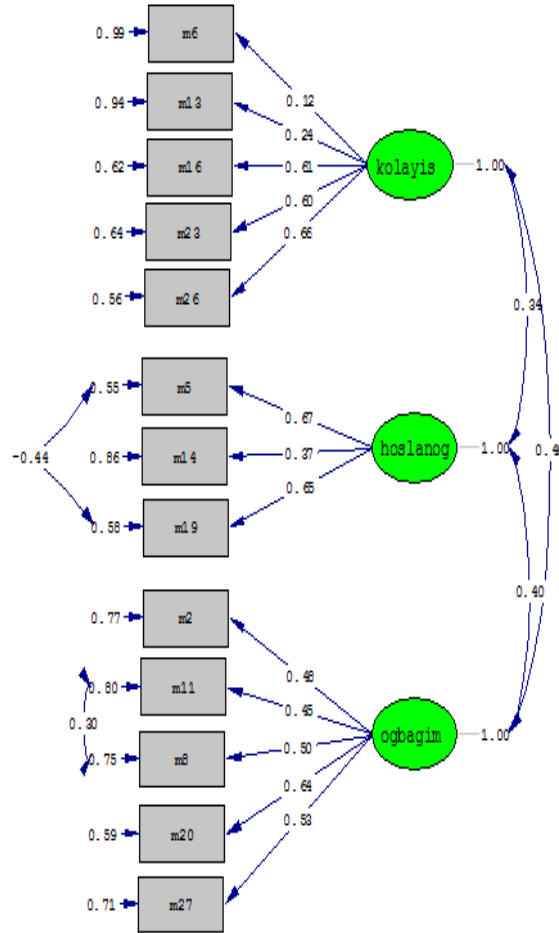
ID: 75 K: 107

ISSN Print: 2148-3922 / Online: 2148-3973

(ISO 9001-2008 Belge No: 12879 & ISO 14001-2004 Belge No: 12880)

Marka Patent - Trademark Patent

(2015/03937-2015-GE-17282)

Chi-Square=235.23, df=60, P-value=0.00000, RMSEA=0.072

Şekil 1. Dışsal Motivasyon Birinci Düzey DFA

Şekil 1’deki geçerlik katsayıları incelendiğinde 6. Maddenin düşük, 13. Maddenin sınıra yakın geçerlik düzeyinde olduğu görülmektedir ($r>0,30$). 6. maddenin t değeri incelendiğinde 6,31 ($6,31>2,56$), 13. Maddenin t değerinin 11,73 ($11,73>2,56$) olduğu için 0,01 düzeyinde manidar

olduğu görülmüştür. Ayrıca, ölçek maddeleri incelendiğinde 6. maddede “Zor problemleri çözmemi sevmiyorum”, 13. maddede “Zor okul ödevlerini sevmiyorum, çünkü onlar için sıkı çalışmam gerekiyor” şeklinde benzer ifadeler olduğu ve düşük değer aldığı, tersi ifadedeki 21.

ACED

www.aceddergisi.com

Uluslararası Aile Çocuk ve Eğitim Dergisi

Mayıs / Haziran / Temmuz / Ağustos İlkbahar Yaz Dönemi Sayı:6 Yıl: 2015

International Journal of Family, Child and Education

May / June / July / August Spring Summer Issue: 6 Year: 2015

ID: 75 K: 107

ISSN Print: 2148-3922 / Online: 2148-3973

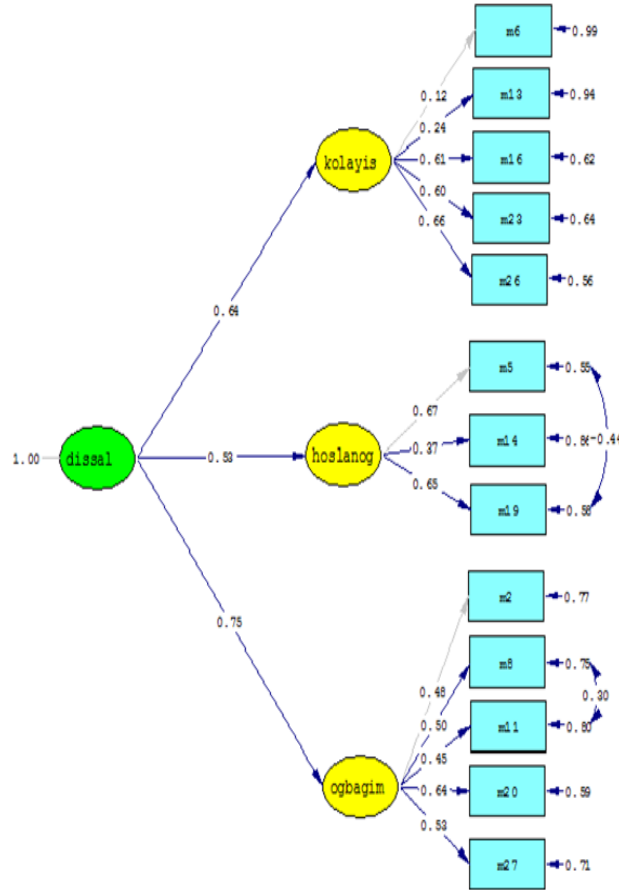
(ISO 9001-2008 Belge No: 12879 & ISO 14001-2004 Belge No: 12880)

Marka Patent - Trademark Patent

(2015/03937-2015-GE-17282)

maddede “Zor problemleri severim. Çünkü onları çözmeye çalışırken eğlenirim” ve 28. maddede “Zor ödevleri seviyorum. Çünkü onları çok ilginç buluyorum” maddelerinin geçerlik düzeylerinin yüksek olduğu görülmüştür. 6. ve 13. maddenin t değerlerinin ve uyum değerlerinin yüksek olması, soru içeriklerinin incelenmesi sonucunda

çıkarılmasına gerek görülmemiştir. Tabloda yer alan modifikasyon indeksleri incelendiğinde özellikle madde 5 ile madde 19’un madde 8 ile madde 11’in özgün ölçekte aynı gizil değişken altında yer aldıkları ve birbiriyle ilişkili oldukları görülmüştür.

Şekil 2. Dışsal Motivasyon İkinci Düzey DFA

ACED

www.aceddergisi.com

Uluslararası Aile Çocuk ve Eğitim Dergisi

Mayıs / Haziran / Temmuz / Ağustos İlkbahar Yaz Dönemi Sayı:6 Yıl: 2015

International Journal of Family, Child and Education

May / June / July / August Spring Summer Issue: 6 Year: 2015

ID: 75 K: 107

ISSN Print: 2148-3922 / Online: 2148-3973

(ISO 9001-2008 Belge No: 12879 & ISO 14001-2004 Belge No: 12880)

Marka Patent - Trademark Patent

(2015/03937-2015-GE-17282)

Şekil 2'deki geçerlik katsayıları incelendiğinde tüm maddelerin t değerlerinin 0,01 düzeyinde 6. ve 13. maddelerin geçerliklerinin ($r < 0,30$) manidar olduğu görülmüştür. istenen düzeyde olmadığı fakat ölçekte yer alan

Tablo 1. Dışsal Motivasyon Ölçeği Doğrulayıcı Faktör Analizi Uyum Değerleri

Model	χ^2	(χ^2/sd)	RMSEA	SRMR	NFI	CFI	GFI	AGFI
Birinci Düzey	235,23	3,92	0,07	0,06	1,00	1,00	0,95	0,93
İkinci Düzey	235,23	3,92	0,07	0,06	1,00	1,00	0,95	0,93

DFA ile sınanan modelin Tablo 1'deki uyum indeksleri incelendiğinde ($\chi^2 = 235,23$; $sd = 60$; $\chi^2 / sd = 3,92$; $RMSEA = 0,07$; $CFI = 1,00$; $GFI = 0,95$; $AGFI = 0,93$; $SRMR = 0,06$; $NFI = 1,00$) değerlerin yüksek düzeyde uyum gösterdiği görülmüştür. Böylece ölçeğin üç boyutlu yapısı doğrulanmıştır.

İçsel motivasyona ilişkin birinci düzey DFA uygulaması Şekil 3'de, içsel motivasyona ilişkin ikinci düzey DFA uygulaması Şekil 4'de, Doğrulayıcı Faktör Analizi Uyum Değerleri Tablo 2'de, DFA sonucunda elde edilen t değerleri ise, Tablo 3'de verilmiştir.

ACED

www.aceddergisi.com

Uluslararası Aile Çocuk ve Eğitim Dergisi

Mayıs / Haziran / Temmuz / Ağustos İlkbahar Yaz Dönemi Sayı:6 Yıl: 2015

International Journal of Family, Child and Education

May / June / July / August Spring Summer Issue: 6 Year: 2015

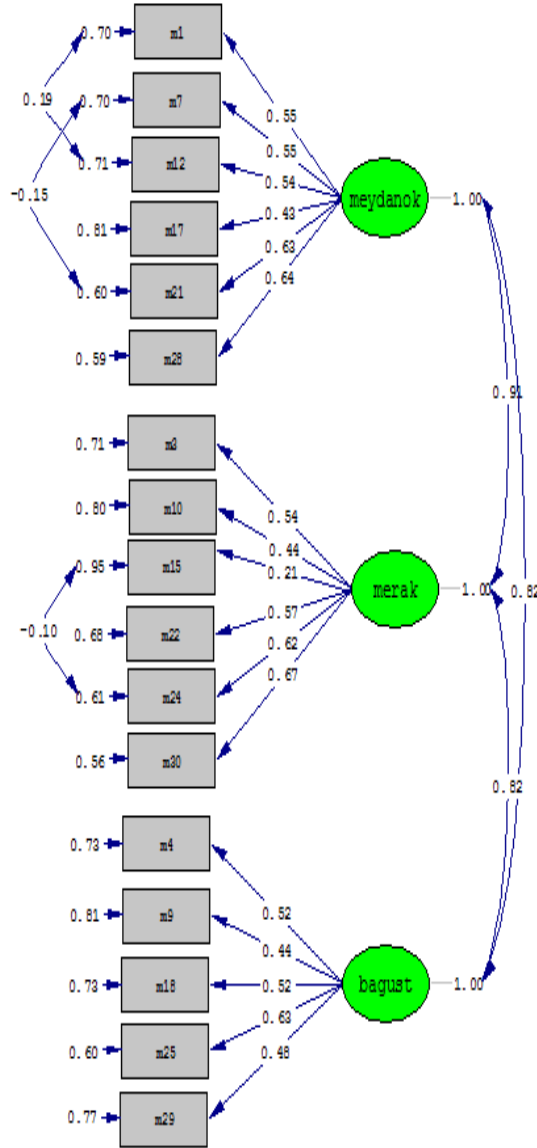
ID: 75 K: 107

ISSN Print: 2148-3922 / Online: 2148-3973

(ISO 9001-2008 Belge No: 12879 & ISO 14001-2004 Belge No: 12880)

Marka Patent - Trademark Patent

(2015/03937-2015-GE-17282)

Chi-Square=348.09, df=114, P-value=0.00000, RMSEA=0.061

Şekil 3. İçsel Motivasyon Ölçeği Birinci Düzey DFA

ACED

www.aceddergisi.com

Uluslararası Aile Çocuk ve Eğitim Dergisi

Mayıs / Haziran / Temmuz / Ağustos İlkbahar Yaz Dönemi Sayı:6 Yıl: 2015

International Journal of Family, Child and Education

May / June / July / August Spring Summer Issue: 6 Year: 2015

ID: 75 K: 107

ISSN Print: 2148-3922 / Online: 2148-3973

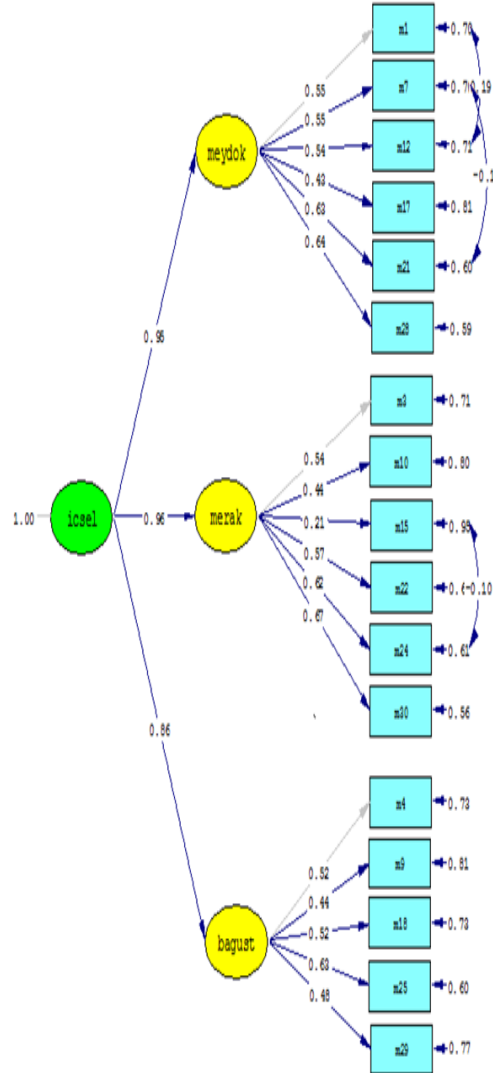
(ISO 9001-2008 Belge No: 12879 & ISO 14001-2004 Belge No: 12880)

Marka Patent - Trademark Patent

(2015/03937-2015-GE-17282)

Şekil 3'deki geçerlik katsayıları incelendiğinde ölçeğin 15. Maddesi dışında kalan maddelerinin geçerli olduğu görülmektedir ($r > 0,30$). Bu maddenin t değeri incelendiğinde 15,10 olduğu ($15,10 > 2,56$) olduğu için 0,01 düzeyinde manidar

olduğu görülmüştür. Bu sonuçlara ilişkin modifikasyon indeksi değerleri incelendiğinde özellikle madde 1 ile 12'nin, 7 ile 21'in, 15 ile 24'ün özgün ölçekte aynı gizil değişken altında yer aldıkları ve anlamca birbirine yakın oldukları görülmüştür.

Şekil 4. İçsel Motivasyon Ölçeği İkinci Düzey DFA

ACED

www.aceddergisi.com

Uluslararası Aile Çocuk ve Eğitim Dergisi

Mayıs / Haziran / Temmuz / Ağustos İlkbahar Yaz Dönemi Sayı:6 Yıl: 2015

International Journal of Family, Child and Education

May / June / July / August Spring Summer Issue: 6 Year: 2015

ID: 75 K: 107

ISSN Print: 2148-3922 / Online: 2148-3973

(ISO 9001-2008 Belge No: 12879 & ISO 14001-2004 Belge No: 12880)

Marka Patent - Trademark Patent

(2015/03937-2015-GE-17282)

Şekil 4'deki geçerlik katsayıları incelendiğinde 15. t değerlerinin 0,01 düzeyinde manidar olduğu maddelerin geçerliğinin ($r < 0,30$) istenen düzeyde görülümüştür. görülmüştür. olmadığı fakat ölçekte yer alan tüm maddelerin

Tablo 2. İçsel Motivasyon Ölçeği Doğrulayıcı Faktör Analizi Uyum Değerleri

Model	c^2	(c^2/sd)	RMSEA	SRMR	NFI	CFI	GFI	AGFI
Birinci Düzey	348,09	3,05	0,06	0,04	1,00	1,00	0,98	0,97
İkinci Düzey	348,09	3,05	0,06	0,04	1,00	1,00	0,98	0,97

DFA ile sınanan modelin Tablo 2'deki uyum indeksleri incelendiğinde ($X^2 = 348,09$; $sd = 114$; $X^2/sd = 3,05$; $RMSEA = 0,06$; $CFI = 1,00$; $GFI = 0,98$; $AGFI = 0,97$; $SRMR = 0,04$; $NFI = 1,00$) değerlerin yüksek düzeyde uyum gösterdiği görülmüştür. Böylece ölçeğin üç boyutlu yapısı doğrulanmıştır.

3.2. Güvenirlilik

Sınıfta Motivasyon Yönelimleri ölçeğinin güvenilirliğini belirlemek amacıyla yapılan analizler sonucunda elde edilen değerler aşağıdaki Tablolarda verilmiştir. Ölçeğin güvenilirliği için alt-üst grup ortalamaları farkına dayalı madde analizi sonuçları ve DFA sonucunda elde edilen t değerleri, Tablo 3'de yer almaktadır.

ACED

www.aceddergisi.com

Uluslararası Aile Çocuk ve Eğitim Dergisi

Mayıs / Haziran / Temmuz / Ağustos İlkbahar Yaz Dönemi Sayı:6 Yıl: 2015

International Journal of Family, Child and Education

May / June / July / August Spring Summer Issue: 6 Year: 2015

ID: 75 K: 107

ISSN Print: 2148-3922 / Online: 2148-3973

(ISO 9001-2008 Belge No: 12879 & ISO 14001-2004 Belge No: 12880)

Marka Patent - Trademark Patent

(2015/03937-2015-GE-17282)

Tablo 3. Sınıfta Motivasyon Yönelimleri Ölçeği Güvenirlilik Ölçümleri

Madde Numarası	Alt-Üst Grup Farkı	t ²	DFA t	*
m1	11,78	*	35,32	*
m2	8,54	*	23,09	*
m3	13,99	*	35,65	*
m4	13,99	*	33,61	*
m5	16,22	*	11,96	*
m6	3,43	*	6,31	*
m7	14,05	*	33,40	*
m8	17,06	*	20,41	*
m9	11,61	*	29,16	*
m10	9,65	*	32,65	*
m11	14,65	*	18,90	*
m12	10,70	*	36,89	*
m13	3,43	*	11,73	*
m14	6,43	*	13,95	*
m15	7,71	*	15,10	*
m16	7,20	*	24,85	*
m17	11,48	*	32,02	*
m18	11,99	*	34,00	*
m19	6,44	*	12,93	*
m20	11,41	*	28,22	*
m21	9,80	*	43,15	*
m22	11,75	*	38,73	*
m23	5,32	*	23,83	*
m24	12,73	*	38,31	*
m25	14,02	*	38,67	*
m26	8,90	*	25,10	*
m27	11,82	*	24,84	*
m28	12,23	*	44,98	*
m29	10,65	*	32,94	*
m30	15,09	*	42,33	*

(¹) n = 561

* p < 0.01

(²) n1-n2 = 152

t > 2.56 p < 0.01

ACED

www.aceddergisi.com

Uluslararası Aile Çocuk ve Eğitim Dergisi

Mayıs / Haziran / Temmuz / Ağustos İlkbahar Yaz Dönemi Sayı:6 Yıl: 2015

International Journal of Family, Child and Education

May / June / July / August Spring Summer Issue: 6 Year: 2015

ID: 75 K: 107

ISSN Print: 2148-3922 / Online: 2148-3973

(ISO 9001-2008 Belge No: 12879 & ISO 14001-2004 Belge No: 12880)

Marka Patent - Trademark Patent

(2015/03937-2015-GE-17282)

Tablo 3 incelendiğinde Sınıfta Motivasyon Yönelimleri Ölçeği testinin toplam puanlarına göre oluşturulan % 27'lik alt ve üst grupların madde ortalamaları arasındaki farkların ilişkisiz t-testi değerlerinin ve doğrulayıcı Faktör Analizi sonuçlarında elde edilen t değerlerinin $p < 0.01$ düzeyinde anlamlı olduğu görülmektedir. Bu nedenle, analiz sonucunda herhangi bir soruna rastlanmadığı için ölçek maddelerinin çıkarılmasına

gerek duyulmamıştır. Elde edilen sonuçlara göre, ölçeğin genel olarak geçerliğinin olduğu, yöntemsel yeterlikler bakımından öğrencileri ayırt ettiği ve aynı davranışı ölçmeye yönelik maddelerden oluştuğu söylenebilir.

Araştırmada, Sınıfta Motivasyon Yönelimleri ölçeğinin içsel ve dışsal motivasyon boyutlarındaki Cronbach Alpha ve Spearman Brown iki yarı test korelasyonu katsayılarına Tablo 4'de yer verilmiştir.

Tablo 4. Sınıfta Motivasyon Yönelimleri Güvenirlik Katsayıları

Sınıfta Motivasyon Yönelimi	Alfa	Spearman Brown İki Yarı Test Korelasyonu	İçsel ve Dışsal Alt Boyut Korelasyonu
İçsel	.88	.87	.48 *
Dışsal	.84	.82	$p < 0.01$

Tablo 4'de yer alan, Sınıfta Motivasyon Yönelimleri ölçeği içsel ve dışsal motivasyon alt boyutları Cronbach Alpha ve Spearman Brown iki yarı test korelasyonu katsayıları incelendiğinde, ölçeğin yüksek güvenirlilik düzeyine sahip olduğu, alt ölçekler arasında 0.01 düzeyinde ilişki olduğu görülmektedir.

Sınıfta Motivasyon Yönelimleri ölçeğinin geçerliği ve güvenirliliği ile ilgili bulgular,

ölçme aracının psikometrik olarak kabul edilebilir düzeyde değerlere sahip olduğunu göstermektedir. Türkçeye uyarlaması yapılan Sınıfta Motivasyon Yönelimleri ölçeği içsel ve dışsal motivasyon ölçeği olarak 2 bölümden oluşmaktadır. İçsel

motivasyon; meydan okuma, merak, bağımsız ustalık olarak, Dışsal motivasyon ise; kolay iş, hoşlanılan öğretmen, öğretmen bağımlılığı olarak üçer faktörden oluşmaktadır. Meydan okuma faktörünü 6 madde oluşturmaktadır. Bu maddeler ölçekte yer alan; 1., 7., 12., 17., 21., 28. maddelerdir. Merak faktörünü 6 madde oluşturmaktadır. Bu maddeler ölçekte yer alan; 3., 10., 15., 22., 24., 30. maddelerdir. Bağımsız Ustalık faktörünü 5 madde oluşturmaktadır. Bu maddeler ölçekte yer alan; 4., 9., 18., 25., 29. maddelerdir. Kolay iş faktörünü 5 madde oluşturmaktadır. Bu maddeler ölçekte yer alan; 6., 13., 16., 23., 26. maddelerdir. Hoşlanılan öğretmen faktörünü 3 madde oluşturmaktadır. Bu maddeler ölçekte yer

ACED

www.aceddergisi.com

Uluslararası Aile Çocuk ve Eğitim Dergisi

Mayıs / Haziran / Temmuz / Ağustos İlkbahar Yaz Dönemi Sayı:6 Yıl: 2015

International Journal of Family, Child and Education

May / June / July / August Spring Summer Issue: 6 Year: 2015

ID: 75 K: 107

ISSN Print: 2148-3922 / Online: 2148-3973

(ISO 9001-2008 Belge No: 12879 & ISO 14001-2004 Belge No: 12880)

Marka Patent - Trademark Patent

(2015/03937-2015-GE-17282)

alan; 5., 14., 19. maddelerdir. Öğretmen bağımlılığı faktörünü 5 madde oluşturmaktadır. Bu maddeler ölçekte yer alan; 2., 8., 11., 20., 27. maddelerdir.

4. SONUÇ ve TARTIŞMA

Bireyin öğrenmesine katkı sağlanmak isteniyorsa, bu konuda onları nelerin motive edeceğini bilmek gerekir (Akbaba, 2006). Motivasyon, öğrencinin akademik başarısını, sosyal ve duygusal özelliklerini etkilemesi nedeniyle birey ve toplum için önem taşımaktadır. Bu anlamda öğrencilerin sınıftaki motivasyon yönelimlerini tespit edilmesi, gerekli önlemlerin alınması ve uygun yönlendirilmelerin yapılması açısından önemlidir. Yapılan incelemelerde, Türkiye’de sınıfta öğrenci motivasyonunu ölçmek için geçerliği ve güvenilirliği bulunan çok fazla ölçme aracına ulaşılamamıştır. Bu doğrultuda Lepper, Corpus ve Iyengar (2005) tarafından geliştirilen Sınıfta Motivasyon Yönelimleri ölçeğinin Türk kültürüne uyarlanarak, alan araştırmalarında kullanılabilecek bir ölçme aracının kullanıma sunulması hedeflenmiştir.

Ölçeğin uyarlanması sürecinde öncelikle dilsel geçerliliği sağlanmaya çalışılmış, bu amaçla uzman görüşüne başvurulmuştur. Sonrasında, ölçme aracı araştırma grubuna benzer bir gruba uygulanmış ve gelen tepkiler doğrultusunda yeni düzenlemeler yapılmıştır.

Sınıfta Motivasyon Yönelimi Ölçeği içsel ve dışsal motivasyon ölçeklerinden oluşmaktadır. İçsel motivasyon; meydan okuma, merak, bağımsız ustalık olarak adlandırılan üç faktörden oluşmaktadır.

Dışsal motivasyon; kolay iş, hoşlanılan öğretmen, öğretmen bağımlılığı şeklinde üç faktörden, ölçek ise toplamda altı faktörden oluşmaktadır. Ölçeğin altı faktörlü yapısının model uyumu birinci düzey DFA ile test edilmiştir. Birinci düzey DFA sonucunda Sınıfta motivasyon ölçeğinin içsel motivasyon ölçeğinin üç faktörlü yapısının model uyum indeksleri ($X^2 = 348,09$; $sd = 114$; $X^2 / sd = 3,05$; $RMSEA = 0,06$; $CFI = 1,00$; $GFI = 0,98$; $AGFI = 0,97$; $SRMR = 0,04$; $NFI = 1,00$) şeklinde bulunmuştur. Dışsal motivasyon ölçeğinin ise, üç faktörlü yapısının model uyum indeksleri ($X^2 = 235,23$; $sd = 60$; $X^2 / sd = 3,92$; $RMSEA = 0,07$; $CFI = 1,00$; $GFI = 0,95$; $AGFI = 0,93$; $SRMR = 0,06$; $NFI = 1,00$) şeklinde bulunmuştur. Elde edilen bulgulardan her iki alt ölçek için yapılan Birinci düzey DFA sonucunda ölçeğin yüksek düzeyde uyum değerlerine sahip olduğu görülmektedir. Bu nedenle, Sınıfta Motivasyon Yönelimi ölçeğinin özgün formunda sahip olduğu altı faktörlü yapısının Türk örneklemini üzerinde korunduğu söylenebilir.

Ölçme aracının güvenilirliğine yönelik yapılan çalışmada ölçekte yer alan 30 maddenin tamamının iç tutarlık değeri .85, içsel motivasyon alt boyutunun .88, dışsal motivasyon alt boyutunun .84 düzeyinde olduğu belirlenmiştir. Elde edilen bu değerlerden hareketle, ölçeğin güvenilir olduğu söylenebilir. Sınıfta Motivasyon Yönelimi Ölçeğinin madde toplam korelasyonlarının kabul edilebilir sınırlar içinde olduğu, % 27’lik alt ve üst grup puan ortalamaları arasında yapılan analiz sonucunda

ACED

www.aceddergisi.com

Uluslararası Aile Çocuk ve Eğitim Dergisi

Mayıs / Haziran / Temmuz / Ağustos İlkbahar Yaz Dönemi Sayı:6 Yıl: 2015

International Journal of Family, Child and Education

May / June / July / August Spring Summer Issue: 6 Year: 2015

ID: 75 K: 107

ISSN Print: 2148-3922 / Online: 2148-3973

(ISO 9001-2008 Belge No: 12879 & ISO 14001-2004 Belge No: 12880)

Marka Patent - Trademark Patent

(2015/03937-2015-GE-17282)

maddeler arasında anlamlı bir farklılık olduğu ortaya koyulmuştur. Bu bulgu, ölçme aracının tüm maddelerinin ayırt edicilik özelliğine sahip olduğunu göstermektedir.

Sonuç olarak, yapılan geçerlik ve güvenirlik çalışmaları ışığında, Sınıfta Motivasyon Yönelimi Ölçeğinin Türkçe formunun ortaokula devam eden öğrenci çalışma grubunda kabul edilebilir psikometrik değerlere sahip olduğu söylenebilir. Sınıfta Motivasyon Ölçeğinin Türkçeye uyarlanmasıyla öğrenci motivasyonuna ilgi duyan araştırmacılara ve eğitimcilere uygulaması ve puanlaması kolay bir ölçme aracı sunulmuş olmaktadır. Bu ölçme aracı; eğitim, psikoloji ve psikolojik danışmanlık alanlarında kullanılabilir.

Çalışmanın Bartın ilinde yapılmış olması bir sınırlılık olarak görülmektedir. Bu nedenle; daha geniş örneklemelerde ve farklı yaş gruplarında, çeşitli değişkenlerle öğrencilerin motivasyon yönelimlerinin incelendiği çalışmalar yapılması önerilmektedir. Ayrıca, ölçeğin özgün formunun güvenirlik-geçerlik çalışmalarının 3. sınıftan 8. sınıfa kadar olan altı sınıf seviyesinde de uygulanmış olması nedeniyle 8. sınıf öğrencilerinin dışında kalan sınıf seviyelerinde de benzer araştırmalar yapılması önerilebilir.

KAYNAKLAR

AÇIKGÖZ, K., (1996). Etkili öğrenme ve öğretme, Kanyılmaz matbaası, Ankara

AKBABA, S., AKTAŞ, A., (2005). İçsel motivasyonun bazı değişkenler açısından incelenmesi, M.Ü. Atatürk Eğitim Fakültesi Eğitim Bilimleri Dergisi, 21, 19-42

AKBABA, S. (2006). Eğitimde Motivasyon, Kazım Karabekir Eğitim Fakültesi Dergisi, 13, 343- 361

AMES, C. (1992). Classrooms: Goals, structures, and student motivation. Journal of Educational Psychology, 84,3, 261-271

BASSET - JONES, N., LLYOD, G. C., (2005). Does Herzberg's motivation theory have staying power?, The Journal of Management Development, 24,10, 929-943

BROOKS, I., (2003). Organizational behaviour, Individuals Groups and organizations, Second Edition, Prentice Hall, England: Financial Times.

ÇELİK, V., (2002). Sınıf Yönetimi, Nobel Yayınevi, Ankara

ÇOKLUK, Ö., ŞEKERCİOĞLU, G., BÜYÜKÖZTÜRK, Ş., (2012). Sosyal bilimler için çok değişkenli istatistik SPSS ve LISREL uygulamaları, 2. Baskı, Pegem Akademi Yayıncılık, Ankara

DECI, E. L., RYAN, R. M., (2002). Handbook of self-determination research, New York Univ. Rochester, New York: Rochester

ACED

www.aceddergisi.com

Uluslararası Aile Çocuk ve Eğitim Dergisi

Mayıs / Haziran / Temmuz / Ağustos İlkbahar Yaz Dönemi Sayı:6 Yıl: 2015

International Journal of Family, Child and Education

May / June / July / August Spring Summer Issue: 6 Year: 2015

ID: 75 K: 107

ISSN Print: 2148-3922 / Online: 2148-3973

(ISO 9001-2008 Belge No: 12879 & ISO 14001-2004 Belge No: 12880)

Marka Patent - Trademark Patent

(2015/03937-2015-GE-17282)

- ERYILMAZ, A.**, (2013). Okulda motivasyon ve amotivasyon: Derse katılmada öğretmenden beklentiler ölçeğinin geliştirilmesi, Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi, 13, 25, 1-18
- EGGEN, P., KAUCHAK, D.**, (1997). Educational Psikology: Windows on classrooms, Third edition, Singapore: Upper saddle River N.J. Merrill
- HARTER, S.**, (1981). A new self-report scale of intrinsic versus extrinsic orientation in the classroom: Motivational and informational components. Developmental Psychology, 17. 300-312
- HARTER, S., CONNEL, J. P.**, (1984). A model of children's achievement and related self-perceptions of competence, control and motivational orientation. Advances in motivation and achievement, In J. Nicholls (Eds.), Greenwich, CT:JAI Press. 3, 219-250
- HILKER, BROADWATER, J.**, (1993). Toward Creating the Intrinsically Motivating Classroom: Can Students' Motivational Orientations Be Changed?, American Educational Research Association. (ERIC Document Reproduction Service No. ED 359166
- IORDACHE, S.**, (2014). Motivation and performance in education, Buletin Stiintific, 2, 38, 114-119
- LEPPER, M. R., CORPUS, J. H., IYENGAR, S. S.**, (2005). Intrinsic and extrinsic motivational orientations in the classroom: Age differences and academic correlates, Journal of Educational Psychology, 97, 2, 184-196
- LİN, S., WONG, C. S.**, (2013). The Mediating Roles of Intrinsic and Extrinsic Motivation Between Classroom Learning Environment and Creativity among Hospitality Students in Taiwan, Asia Pacific Journal of Tourism Research, 19, 8, DOI:10.1080/10941665.2013.818050
- LUMSDEN, L.**, (1999). Student motivation, Cultivating a love of learning, ERIC, University of Oregon, https://scholarsbank.uoregon.edu/xmlui/bitstream/handle/1794/3294/student_motivation.pdf?sequence=1 sayfasından 12.03.2015 tarihinde erişilmiştir.
- MERLEVEDE, P. E., BRİDOUX, D., VANDAMME, R.**, (2006). 7 Adımda duygusal zekâ, Çev.: T. Kırca, Omega Yayınları, İstanbul
- MEYER, L. H., MCCLURE, J., WALKEY, F., WEİR, K. F., MCKENZİE, L.**, (2009). Secondary student motivation orientations and standards-based achievement outcomes, British Journal of Educational Psychology, 79, 2, 273-293
- MULLİNS, L. J.**, (2006). Essentials of organizational behaviour, Part 2, England: Financial Times Prentice Hall

ACED

www.aceddergisi.com

Uluslararası Aile Çocuk ve Eğitim Dergisi

Mayıs / Haziran / Temmuz / Ağustos İlkbahar Yaz Dönemi Sayı:6 Yıl: 2015

International Journal of Family, Child and Education

May / June / July / August Spring Summer Issue: 6 Year: 2015

ID: 75 K: 107

ISSN Print: 2148-3922 / Online: 2148-3973

(ISO 9001-2008 Belge No: 12879 & ISO 14001-2004 Belge No: 12880)

Marka Patent - Trademark Patent

(2015/03937-2015-GE-17282)

- ÖNCÜ, H.**, (2001). Motivasyon, Sınıf Yönetimi, Ed: L. Küçükahmet, Nobel Yayınevi, Ankara
- RYAN, R. M., DECI, E. L.** (2000). Intrinsic and extrinsic motivations: Classic definitions and new directions, *Contemporary Educational Psychology*, 25, 54-67
- SCHUNK, D. H., PINTRICH, P. R., & MEECE, J. L.**, (2007). *Motivation in education: Theory, research, and application* (3rd. ed.). Upper Saddle River, NJ: Prentice Hall, 6-21
- SPITZER, D.**, (1996). Motivation: The neglected factor in instructional design, *Educational Technology*, 36,3, 45-49
- TDK** (2013). Türk Dil Kurumu 17.01.2013 tarihinde, <http://www.tdk.gov.tr> sayfasından erişilmiştir.
- TULUNAYATEŞ, Ö.**, (2014). İlköğretim Kurumlarında Görev Yapan Öğretmenlerin Duygusal Zeka, Motivasyon ve Örgütsel Bağlılıkları Arasındaki İlişki, Yayınlanmamış Doktora Tezi, Gazi Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü
- ULUSOY, A.**, (2002). *Gelişim ve öğrenme*, Ed: A. Ulusoy, A. Güngör, A.K.Akyol, G.Subaşı, G. Ünver, G. Koç, Anı Yayınları, Ankara
- UZBAŞ, A.**, (2009). Okul psikolojik danışmanlarının okulda saldırganlık ve şiddete yönelik görüşlerinin değerlendirilmesi, *Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 18, 90-110
- WOLTERS, C. A., ROSENTHAL, H.**, (2000). The relation between students' motivational beliefs and their use of motivational regulation strategies. *International Journal of Educational Research*, 33, 801-820
- YILDIRIM, S.**, (2011). Öz-yeterlik, İçe Yönelik Motivasyon, Kaygı ve Matematik Başarısı: Türkiye, Japonya ve Finlandiya'dan Bulgular, *Necatibey Eğitim Fakültesi Elektronik Fen ve Matematik Eğitimi Dergisi (EFMED)* 5,1, 277-291

ACED

www.aceddergisi.com

Uluslararası Aile Çocuk ve Eğitim Dergisi

Mayıs / Haziran / Temmuz / Ağustos İlkbahar Yaz Dönemi Sayı:6 Yıl: 2015

International Journal of Family, Child and Education

May / June / July / August Spring Summer Issue: 6 Year: 2015

ID: 75 K: 107

ISSN Print: 2148-3922 / Online: 2148-3973

(ISO 9001-2008 Belge No: 12879 & ISO 14001-2004 Belge No: 12880)

Marka Patent - Trademark Patent

(2015/03937-2015-GE-17282)

EXTENDEET ABSTRACT

The Definition and Importance: Motivation is an important concept in the education and class management and it holds the joint position of achievement and happiness. Therefore, it is expected that improving student qualities and paying due attention to all student matters would contribute important contribution to education facilities. According to the dictionary of Turkish Language Institution, motivation means the act to provide incentive and motivation (TDK, 2013). Many researchers emphasized that motivation is the most important factor that affects the learning achievement (Ames, 1992). Researchers revealed that motivation tendencies of students are related with achievement (Eggen & Kauchak, 1997; Meyer et al, 2009), that it is important to consider the relations between motivational beliefs and achievement (Yıldırım, 2011), that the learning environment in class have direct and indirect effect on creativity (Lin & Wong, 2013), that there is lack of knowledge regarding how to use motivation in school environment and that no sufficient importance was given to motivation. Intrinsic and extrinsic motivation are both important in schools. Teachers should use these two methods in a balanced way (Öncü, 2001). Therefore, it was considered important to develop a motivation scale to be applied in schools in the schools of the Turkish Education system.**Method: Study Group** According to the information obtained from the Bartın Provincial Directorate of National Education, A total of 1971 students with 1125 boys and 846 girls are studying in 31 official secondary schools in the centre in the education year of 2013-2014. The schools and students which are the study group were determined by random technique. For this purpose, Classroom Motivational Orientations Scale and personal information form was applied to the 8th grade students in varying ages between 13-15. There are 561 students in the study group consisting of 244 girls (43,5%) and 317 boys (56,5%). **Classroom Motivational Orientations Scale:** Classroom Motivational Orientations Scale was developed by Lepper, Corpus and Iyengar (2005) to determine classroom motivational orientations of students and it consists of 30 articles. Classroom Motivational Orientations Scale consists of two scales: intrinsic and extrinsic motivations. The scale includes 17 items in intrinsic motivation and 13 items in extrinsic motivation. The scale is a five-point likert scale consisting of items with values between 1-5. **Data Analysis and Process:** Expert opinion was asked for the scope and appearance validity of the scale and Exploratory Factor Analysis and Confirmatory Factor Analysis were applied for the construct validity of the interpretation from measurements. For reliability work, internal consistency, Sperman-Brown correlation between equal halves of the test, and independent groups t test was used to test whether each of the items reveals the difference between upper group

ACED

www.aceddergisi.com

Uluslararası Aile Çocuk ve Eğitim Dergisi

Mayıs / Haziran / Temmuz / Ağustos İlkbahar Yaz Dönemi Sayı:6 Yıl: 2015

International Journal of Family, Child and Education

May / June / July / August Spring Summer Issue: 6 Year: 2015

ID: 75 K: 107

ISSN Print: 2148-3922 / Online: 2148-3973

(ISO 9001-2008 Belge No: 12879 & ISO 14001-2004 Belge No: 12880)

Marka Patent - Trademark Patent

(2015/03937-2015-GE-17282)

of 27% and lower group of 27%. Finally, Kaiser-Meyer-Olkin (KMO) and Barlett tests were used to examine compliance with the Basic Components Factor Analysis to apply factor analysis to data. **Findings:** The study first examined whether the data set is suitable for multivariate statistics. KMO sample adequacy statistics results indicated compliance of the items correlation with factor analysis (KMO=0,88). In addition, there is sufficient level of relation to carry out factor analysis between items according to Barlett's Sphericity Test. **Confirmatory Factor Analysis:** Compliance statistics were calculated for the model with six latent variables stated in the scale. First and second level CFA results of this analysis were dealt with separately for the intrinsic and extrinsic motivation scales. When the compliance indexes of the model tested with CFA is examined, high level conformity was found in motivation scale and internal motivation scale. This confirmed the three dimensional structure of both scales. **Reliability:** The differences between the 27% lower and upper groups according to the total scores of the Classroom Motivation Orientations Scale had unrelational t-test values and t values from confirmatory factor analysis which were significant with $p < 0.01$. According to the obtained results, it can be said that the scale is generally valid, distinguished students with respect to method qualifications and consisted of items to measure the same behaviour. When we study the two semi test correlation coefficients of Cronbach Alpha and Spearman Brown which are intrinsic and extrinsic motivation subscales of the classroom motivational orientations, we found that the scale had a high reliability level and there was a 0.01 level relation between subscales. The findings on the validity and reliability of the Classroom Motivational Orientations scale show that the measurement device has values which can be psychometrically acceptable. **Result and Discussion:** Examinations didn't reach too many measurement devices with validity and reliability to measure students' classroom motivation in Turkey. For this purpose, the Classroom Motivational Orientations scale developed by Lepper, Corpus and Iyengar (2005) was adapted to Turkish culture and it was intended to offer a measurement device that can be used in field studies. Classroom Motivational Orientations Scale consists of intrinsic and extrinsic motivational scales and total six factors. Model adaptation of the scale was tested with CFA. Among the findings, CFA result for both subscales showed that scale had high level conformity values. Therefore, it can be said that six factor structure of the classroom motivational orientations scale in its unique form was protected on the Turkish sample. All of the 30 items included in the scale in the study for the reliability of the measurement device had an internal consistency value of .85, an intrinsic motivation subscale of .88, an extrinsic motivation subscale of .84. Based on these values, it can be said that the scale is reliable. The item total correlations of classroom motivational orientations scale are within acceptable limits and the analysis made between the 27% lower and upper group score averages showed significant difference. This finding showed

ACED

www.aceddergisi.com

Uluslararası Aile Çocuk ve Eğitim Dergisi

Mayıs / Haziran / Temmuz / Ağustos İlkbahar Yaz Dönemi Sayı:6 Yıl: 2015

International Journal of Family, Child and Education

May / June / July / August Spring Summer Issue: 6 Year: 2015

ID: 75 K: 107

ISSN Print: 2148-3922 / Online: 2148-3973

(ISO 9001-2008 Belge No: 12879 & ISO 14001-2004 Belge No: 12880)

Marka Patent - Trademark Patent

(2015/03937-2015-GE-17282)

that all items of the measurement device had distinctive feature. As a result, under the light of validity and reliability works, it can be said that the Turkish form of the classroom motivational orientations scale had acceptable psychometrical values in the student study group. This measurement device can be used in the fields of education, psychology and psychological consultancy.